

О. В. Губар

аспірант кафедри глобалістики, євроінтеграції
та управління національною безпекою
Національної академії державного управління при Президентові України

ПРАВОВА КОМПОНЕНТА МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ БІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті проведено дослідження правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки. Розкрито зміст правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки, визначено її сутність та роль у механізмі державного управління. Проаналізовано сучасний стан та визначено шляхи вдосконалення правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки.

Ключові слова: механізм державного управління, державне управління у сфері біологічної безпеки, правова компонента механізму державного управління.

Постановка проблеми. Необхідність дослідження проблеми визначення ролі і місця правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки обумовлена військово-політичною, соціально-економічною та гуманітарною ситуацією у світі, а також міжнародними зобов'язаннями України, що випливають з Конвенції про заборону розробки, виробництва та накопичення запасів бактеріологічної (біологічної) і токсинної зброї та про їх знищення, Конвенції про охорону біологічного різноманіття від 1992 року, Картахенського протоколу про безпеку до Конвенції про біологічне різноманіття, Міжнародних медико-санітарних правил (2005) та інших міжнародних нормативно-правових актів.

Біологічна безпека держави забезпечується формуванням та реалізацією єдиної державної політики відповідно до прийнятих нормативно-правових актів, адекватних викликам і загрозам в зазначеній сфері та наявним можливостям держави.

Актуальність вивчення проблем, пов'язаних із державним управлінням у сфері біологічної безпеки, обумовлена відсутністю єдиного підходу до формування і реалізації державної політики у сфері біологічної безпеки, а також необхідністю вдосконалення правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки як інструменту її реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню актуальних питань, пов'язаних із механізмами державного управління, присвя-

чені праці багатьох зарубіжних і вітчизняних вчених. Дослідженню структури механізму державного управління та взаємозв'язку його компонентів і факторів впливу присвячені роботи В. Авер'янова, Г. Атаманчука, В. Бакуменка, П. Надолишнього, Л. Приходченко, Р. Рудницької, Ю. Сурміна, О. Федорчак та ін. Питанням правового регулювання діяльності у сфері застосування біотехнологій присвячені роботи В. Андрейцева, Л. Бондар, Н. Барабашова, І. Власенко, А. Гетьман, В. Комарницького, В. Лозо, Н. Фролова та ін. Правові механізми державного управління в безпекових сферах розглянуто в роботах Р. Власенка, Р. Калюжного, О. Кохановської та ін. Правовим аспектам забезпечення біологічної безпеки присвячені роботи Т. Коваленко, Л. Струтинської-Струк, В. Завгородньої, І. Дмитренко, В. Курзової та ін.

Однак незважаючи на вагомий науковий доробок зазначених вітчизняних та зарубіжних вчених, у відкритих джерелах відсутні комплексні дослідження правової компоненти механізму державного управління як важливої складової частини державного управління у сфері біологічної безпеки.

Мета статті. Головною метою статті є проведення аналізу сучасного стану та визначення ролі і місця правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки.

Виклад основного матеріалу. У сучасній науковій літературі механізми державного

управління розглядаються як способи розв'язання суперечностей інтересів взаємодіючих суб'єктів в державному управлінні, послідовна реалізація дій, які базуються на основоположних принципах, цільовій орієнтації, функціональній діяльності суб'єктів управління з використанням відповідних форм і методів управління. Інакше механізми державного управління можна розглядати як способи організації взаємодії елементів системи на різних рівнях, рушійною силою яких є вирішення суперечностей інтересів його суб'єктів.

Водночас механізми державного управління є схематичним зображенням статично-динамічного змісту процесу управління як взаємодії суб'єкта і об'єкта, єдності діяльності та процесу взаємодії і відносин функціонування певної системи чи підсистеми. Механізми державного управління визначаються метою, засобами впливу на об'єкт, зв'язками (прямими і зворотними) між елементами системи, наявністю ресурсів та можливостей конкретної ситуації. Виділяють політичні, економічні, соціальні, організаційні, правові та комплексні механізми державного управління [1, с. 375; 2, с. 421].

Структуру механізму державного управління складають цільовий, правовий, організаційний, економічний та інформаційний компоненти, сукупність яких відображає основні аспекти функціонування системи державного управління: організаційний, цільовий, нормативно-правовий, економічний, інформаційний [3, с. 111].

Правову основу державного управління у сфері біологічної безпеки становить система нормативно-правових актів, що визначають принципи, права, обов'язки, функції, відповідальність, форми і методи діяльності суб'єктів забезпечення біологічної безпеки, врегульовують відносини між ними на всіх рівнях управління. Правова компонента механізму державного управління є комплексом взаємопов'язаних юридичних засобів, об'єктивованих на нормативному рівні [4], визначає права, обов'язки та відповідальність суб'єктів забезпечення біологічної безпеки, врегульовує відносини між ними та здійснює нормативно-правове забезпечення дій суб'єктів забезпечення біологічної безпеки на всіх рівнях; встановлює порядок використання сил і засобів забезпечення біологічної безпеки та забезпечує органічний взаємозв'язок між системою державного управління у сфері біологічної безпеки на центральному, регіональному, місцевому рівнях, завдяки якому з використан-

ням юридичного інструментарію відбувається реалізація суб'єктами їх прав та законних інтересів у сфері біологічної безпеки.

Нормативно-правові засади функціонування системи державного управління у сфері біологічної безпеки включають опосередковані правовим регулюванням типи функціональної діяльності суб'єктів забезпечення біологічної безпеки спрямованої на здійснення організації, координації, інформування, ліцензування, контролю, інших функціонально-розпорядчих дій для забезпечення дотримання юридичними, фізичними особами і державою вимог законодавства в зазначеній сфері, а також передбачає наявність та взаємодію організаційно-правових структур, що реалізують законодавство в певній сфері, узгодженість дій на всіх рівнях, організаційно-функціональне забезпечення основних напрямів системної і багатofункціональної скоординованої діяльності державних органів, спрямованої на забезпечення дотримання усіма суб'єктами вимог законодавства.

За юридичною силою нормативно-правові акти у сфері біологічної безпеки виступають як вертикальна ієрархічна система, структура якої обумовлена структурою органів законодавчої та виконавчої влади, що мають нормотворчі повноваження з регулювання питань у зазначеній сфері. Важливе значення мають норми загального характеру, що встановлюють систему і правовий статус органів загальної компетенції, що обумовлено важливим місцем органів загальної компетенції в здійсненні державного управління та складністю об'єкта управління, керівництво яким вимагає постійної координації управління всіма складовими.

Сучасний стан правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки свідчить про існування національних джерел права, що регулюють відносини у сфері біологічної безпеки як на державному (закони, підзаконні нормативно-правові акти), так і на регіональному рівнях (локальні нормативні акти).

Компетенція суб'єктів забезпечення біологічної безпеки визначається цілою низкою законів України [5; 6; 7; 8; 9; 10; 12; 13; 14; 15], нормативно-правовими актами Президента України та Кабінету Міністрів України України [11; 17].

У результаті проведеного аналізу чинних нормативно-правових актів у сфері біологічної безпеки виявлено наявність певних розбіжностей та суперечностей, а також відсутність

єдиного понятійно-категоріального апарату в зазначеній сфері. Так, відповідно до чинних нормативно-правових актів біологічна безпека визначається як стан середовища життєдіяльності людини, за якого відсутній негативний вплив його чинників (біологічних, хімічних, фізичних) на біологічну структуру і функцію людської особи в теперішньому і майбутніх поколіннях, а також відсутній незворотній негативний вплив на біологічні об'єкти природного середовища (біосферу) та сільськогосподарські рослини і тварини [15]; система організаційних, медико-біологічних і інженерно-технічних заходів і засобів, спрямованих на захист персоналу, що працює, населення і місця існування людини від дії патогенних біологічних агентів [16]; система організаційних, медико-біологічних та інженерно-технічних заходів і засобів, спрямованих на захист персоналу, що працює, населення і місця існування людини від дії патогенних біологічних об'єктів [17]; безперервний процес оцінки та управління ризиком, який спрямований на уникнення або мінімізацію ризиків мікробіологічного інфікування, яке може викликати хвороби людей або тварин або внаслідок якого тварини стають непридатними для використання в сільському господарстві чи будь-якого іншого використання [18], оптимальні умови життєдіяльності, що виключають шкідливий вплив біологічних патогенних агентів на здоров'я населення [24]. Однак біологічна безпека не може бути одночасно станом середовища життєдіяльності, системою заходів, а також процесом оцінки та управління ризиком. Отже, необхідно започаткувати більш однозначний підхід до визначення поняття «біологічної безпеки» через більш узагальнене поняття як стан захищеності живих організмів від будь-яких деструктивних впливів. Адже визначення біологічної безпеки через поняття «система», «процес» визначає не сутність явища, а механізми, процеси її забезпечення.

Також виявлено розбіжності в трактуванні таких понять, як «біологічне різноманіття» та «біологічні агенти». Так, відповідно до чинних нормативно-правових актів під «біологічним різноманіттям» розуміють: сукупність усіх видів рослин, тварин і мікроорганізмів, їх угруповань та екосистем у межах території України, її територіальних та внутрішніх морських вод, виключної (морської) економічної зони та континентального шельфу. Біологічне різноманіття складається з видового, популяційного, цено-

тичного, генетичного різноманіття. Людина є невід'ємним елементом біологічного різноманіття і поза ним існувати не може [19]; різноманітність живих організмів з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає в себе різноманітність у рамках виду, між видами і різноманіття екосистем [20]; варіабельність живих організмів з усіх джерел, включаючи, між іншим, наземні, морські, інші водні екосистеми і екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає в себе різноманіття в межах виду, між видами та різноманіття екосистем [21]; різноманітність серед живих організмів, що включає різноманіття в межах видів, між видами та екосистемами [22]. На наш погляд, у визначенні поняття «біологічне різноманіття» також необхідно застосувати інтегративний критерій оцінки даного явища, або набір критеріїв, які б дали можливість синтезувати їх у більш загальні блоки.

Також даються різні визначення поняття «біологічні агенти», зокрема це поняття визначається як: мікроорганізми, віруси, клітини і тканини тварин, їх компоненти, які використовуються у виробництві ветеринарних імунобіологічних препаратів як діючих речовин; мікроорганізми, віруси, клітини і тканини людини, тварин, їх компоненти, які використовуються у виробництві МІБП і обумовлюють його активність; патогенні для людини мікроорганізми (бактерії, віруси, хламідії, рикетсії, найпростіші, гриби, мікоплазми), генно-інженерно-модифіковані мікроорганізми, отрути біологічного походження (токсини), гельмінти, а також будь-які об'єкти і матеріали (включаючи польовий, клінічний, секційний), підозрілі на вміст перерахованих агентів; будь-які чинники біотичного походження (пріонної, віроїдної, вірусної, рикетсіозної, бактерійної, грибової етіології, біохімічної дії, токсини), які здатні спричинити масові захворювання людей, тварин, рослин, що може призвести до погіршення стану довкілля, заподіяння значних економічних збитків, погіршення умов життєдіяльності населення або обумовити загрозу захворювання і загибелі людей [24].

Водночас у Стратегії національної безпеки України, затвердженій Указом Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015, наведено не повний перелік актуальних загроз національній безпеці України у сфері забезпечення біологічної безпеки та науково-технологічній сфері.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2015 року № 1304-р проводиться реорганізація державних наукових установ, підприємств та організацій, що входять до сфери управління Міністерства охорони здоров'я України. Передбачено поєднання в одній установі закладів і установ національного, регіонального та територіального рівнів, що мають різну мету та завдання діяльності. Прийняття таких державно-управлінських рішень може призвести до зменшення інвестиційної привабливості країни, втрати науково-технічного і кадрового потенціалу держави у сфері забезпечення біологічної безпеки, втрати унікальних наукових об'єктів, що становлять національне надбання, а також збільшення науково-технологічного відставання від розвинутих країн світу та зниження внутрішнього попиту на підготовку наукових кадрів. Зазначене вище не відповідає пріоритетам національних інтересів, визначених Законом України «Про основи національної безпеки України» щодо збереження та зміцнення науково-технологічного потенціалу та становить загрозу національним інтересам і національній безпеці держави.

Прийняття нормативно-правових актів, що передбачають скасування державного регулювання для об'єктів підвищеної біологічної небезпеки, зокрема дозволів на роботу лабораторій із збудниками I-IV груп патогенності, призведе до неможливості здійснення їх обліку, ефективного управління ними та може спричинити безконтрольне поширення біологічних агентів у навколишньому природному середовищі. Відсутність законодавчо закріпленого обов'язку суб'єктів, що працюють з небезпечними біологічними агентами та продуктами біотехнологій мати відповідні дозволи на роботу, створюють передумови для незаконного обігу небезпечних продуктів біотехнології та біологічних агентів, які можуть бути використані для виготовлення біологічної зброї. Такі обставини можуть призвести до дискредитації України як надійного учасника міжнародних режимів нерозповсюдження зброї масового ураження.

Водночас у рамках реалізації Плану дій щодо лібералізації Європейського Союзу візового режиму для України з переліку інфекційних захворювань, що є підставою для відмови у наданні дозволу на імміграцію виключено ВІЛ-інфекцію, що в умовах триваючої пандемії ВІЛ/СНІДУ та погіршення соціально-економічної ситуації в державі, сприятиме ускладненню епідемічної ситуації в Україні.

Важливо зазначити, що при визначенні загроз національній безпеці України визначені основні напрями державної політики щодо збереження природних екосистем, підтримки їх цілісності та життєздатності; недопущення безконтрольного ввезення в країну небезпечних технологій, речовин, матеріалів, трансгенних рослин і збудників хвороб; забезпечення контролю джерел забруднення атмосферного повітря, вод, ґрунтів; очистки територій від промислових і побутових відходів, а також вжиття заходів для забезпечення біологічної безпеки, унеможливлення поширення небезпечних інфекційних захворювань.

Однак чинними нормативно-правовими актами не визначено перелік актуальних загроз біологічній безпеці держави, основних джерел біологічних загроз та факторів, що сприяють дестабілізації у сфері біологічної безпеки.

Проведений аналіз нормативно-правового аспекту механізму державного управління у сфері біологічної безпеки дає можливість констатувати, що основними негативними чинниками, які суттєво впливають на формування та реалізацію державної політики у сфері біологічної безпеки, є: відсутність єдиного підходу до формування та реалізації державної політики у сфері біологічної безпеки; відсутність національної стратегії біологічної безпеки на середньо та довгострокову перспективу, що поєднає в цілісну систему цілі, завдання та заходи у сфері біологічної безпеки; недосконалість і суперечливість чинного законодавства в зазначеній сфері, а також проблеми міжвідомчої координації та неоднозначне визначення повноважень центральних органів виконавчої влади в зазначеній сфері.

Висновки і пропозиції. Правова компонента механізму державного управління є важливою складовою механізму державного управління у сфері біологічної безпеки, наявність відповідної нормативно-правової бази уможливорює в рамках єдиного правового поля охопити всі сфери життєдіяльності суспільства та ефективно формувати і реалізовувати державну політику в зазначеній сфері.

Проведений аналіз чинних нормативно-правових актів у сфері біологічної безпеки свідчить про наявність певних розбіжностей та суперечностей, відсутність єдиного понятійно-категоріального апарату, а також неналежне виконання основних функцій державного управління таких як планування, організація, мотивація та контроль у сфері біологічної безпеки.

Відсутність законодавчо закріпленого обов'язку суб'єктів, що працюють з небезпечними біологічними агентами мати відповідні дозволи на роботу, створює передумови для незаконного обігу небезпечних біологічних агентів та продуктів біотехнології, а також може сприяти дискредитації країни на міжнародній арені.

Існує необхідність розширення функцій і повноважень органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення біологічної безпеки, зокрема щодо вирішення питань запобігання транскордонного перенесення та поширенню на територію країни небезпечних біологічних агентів, включаючи збудників небезпечних інфекційних захворювань, небезпечних представників флори та фауни.

Водночас для удосконалення правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки важливе значення має нормативне визначення біологічної безпеки в системі національної безпеки України. Зокрема важливого значення набувають розробка та прийняття національної стратегії забезпечення біологічної безпеки на середньо та довгострокову перспективу, що поєднає в цілісну систему цілі, завдання та заходи у сфері забезпечення біологічної безпеки; внесення відповідних змін до чинних нормативно-правових актів для усунення наявних розбіжностей і суперечностей; розвиток правових механізмів міжвідомчої координації, комунікації та контролю в зазначеній сфері; гармонізація нормативно-правової бази з нормами міжнародного права; удосконалення правових норм щодо відповідальності за порушення правил обліку, зберігання, обігу, транспортування, вивільнення, утилізації (переробки) небезпечних для живих організмів біологічних агентів та речовин біологічного походження, генетично змінених організмів, небезпечних для екосистем представників флори і фауни, а також інших небезпечних матеріалів, що використовуються в охороні здоров'я, сільському господарстві та інших галузях економіки; нормативне врегулювання питань щодо вжиття примусових заходів обсервації та карантину; удосконалення кримінально-правових норм щодо протидії корупції серед керівного складу суб'єктів забезпечення біологічної безпеки.

Удосконалення правової компоненти механізму державного управління у сфері біологічної безпеки має передбачати розробку та прийняття Закону України «Про біологічну безпеку та біологічний захист», а також норматив-

но-правових актів щодо затвердження порядків організації і функціонування єдиної державної системи індикації небезпечних біологічних агентів; оперативного реагування та взаємодії центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в разі виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із біологічними агентами; обліку, зберігання, видачі, транспортування, ввезення в Україну та вивезення за її межі, утилізації (переробки) небезпечних біологічних агентів, токсинів, отрут тваринного і рослинного походження та інших небезпечних матеріалів.

Список використаної літератури:

1. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (гол.) та ін.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ: НАДУ, 2011. Т. 2. 692 с.
2. Енциклопедичний словник з державного управління / за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
3. Кандагура К.С. Механізм державного управління у сфері взаємовідносин влади з інститутами громадянського суспільства. Електронне фахове видання «Державне управління: удосконалення та розвиток». 2015. № 1. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=808> (дата звернення: 30.01.2018).
4. Приходченко Л.. Структура механізму державного управління: взаємозв'язок компонентів та фактори впливу на ефективність. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2009. № 2. С. 105–112.
5. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12> (дата звернення: 30.01.2018).
6. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15> (дата звернення: 30.01.2018).
7. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06 квітня 2000 року № 1645-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1645-14> (дата звернення: 30.01.2018).
8. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4004-12> (дата звернення: 30.01.2018).
9. Про ветеринарну медицину: Закон України від 25 червня 1992 року № 2498-XII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2498-12> (дата звернення: 30.01.2018).

10. Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання: Закон України від 20 лютого 2003 року № 549-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/549-15/print> (дата звернення: 30.01.2018).
11. Про затвердження Правил санітарної охорони території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2011 року № 893 / Кабінет Міністрів України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/893-2011-%D0%BF> (дата звернення: 30.01.2018).
12. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 року № 586-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.
13. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. № 2245-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2245-14> (дата звернення: 30.01.2018).
14. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23 грудня 1997 року № 771/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80>.
15. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31 травня 2007 року № 1103-V / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1103-16/print>.
16. Про затвердження державних санітарних норм і правил «Організація роботи лабораторій при дослідженні матеріалу, що містить біологічні патогенні агенти I-IV груп патогенності молекулярно-генетичними методами: наказ МОЗ України» від 24.01.2008 № 26, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 7 лютого 2008 року за № 88/14779 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0088-08>.
17. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим Міністерством охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.03.2016 № 286 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/286-2016-%D0%BF>.
18. Про затвердження Інструкції з профілактики та боротьби з африканською чумою свиней: наказ Мінагрополітики України від 07.03.2017 № 111 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0432-17>.
19. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки: Закон України від 21.09.2000 № 1989-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1989-14>.
20. Про ратифікацію Конвенції про охорону біологічного різноманіття: Закон України від 29 листопада 1994 року № 257/94-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/257/94-%D0%B2%D1%80>.
21. Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття: Стратегія Рада Європи, Міжнародний документ від 25.10.1995/ Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_711/print.
22. Про ратифікацію Протоколу про збереження і стале використання біологічного та ландшафтного різноманіття до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат, підписаної в м. Київ 22 травня 2003: Закон України від 4 вересня 2009 року № 1621-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1621-17/print>.
23. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26 травня 2015 року № 287/2015 / Президент України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (дата звернення: 30.01.2018).
24. Про удосконалення функціонування системи індикації біологічних патогенних агентів: наказ МОЗ України та АМН України від 21.03.2003 № 127/27.

Губарь О. В. Правовой компонент механизма государственного управления в сфере биологической безопасности

В статье проведено исследование правового компонента механизма государственного управления в сфере биологической безопасности. Раскрыто содержание правового компонента механизма государственного управления в сфере биологической безопасности, определены его сущность и роль в механизме государственного управления. Проанализировано современное состояние и определены пути совершенствования правового компонента механизма государственного управления в сфере биологической безопасности.

Ключевые слова: *механизм государственного управления, государственное управление в сфере биологической безопасности, правовая компонента механизма государственного управления.*

Gubar O. V. Legal component of the mechanism of public administration in the area of biological security

The article examines a legal component of the mechanism of public administration in the area of biological security. The content of the legal component of the mechanism public administration in the area of biological security has been defined. Its essence and role in the mechanism of public administration in the area of biological security have been determined. In the article have been analyzed and determined the present state and ways of improving the legal component of the mechanism of public administration in the area of biological security.

Key words: *mechanism of public administration, public administration in the area of biological security, legal component of the mechanism of public administration.*